

מדור בני"ש

זמורות

העלון לתלמידי ישיבת "כרם ביבנה" המשרתים בצה"ל

גליון מס' 95
טבת ה'תשע"א

החודש בזמורת

הרב אהרן פרידמן שליט"א
מאור דוס!

די לאידאליס!
דניאל סמון

אמירה לנכרי
ל' נר ישי

ניצני אנטשימיות
אל"ף 16

המעצב בני"ש
יוסי שחר

העלון יוצא לאור ע"י
ישיבת כרם ביבנה
ד.ג. אבט 79855
www.KBY.org.il

צוות זמורות:
אמג ספג, שאמון שוקין,
יקי מרד ודוכן אסא

חיילינן היקרים,

"מי הקדימני ואשלם" (איוב מא, ג) – "מי קיים מצות מזוזה עד שלא נתתי לו בית?" (ויקרא רבה).

כיצד אפשר לקיים מצוות מזוזה בלא בית?

אנו רגילים שאדם בונה בית, רוכש שדות, לש עיסה ואח"כ נוגש למצוות התלויות באותם דברים: מזוזה, תרומות ומעשרות, חלה וכד'. ועל זאת יש תביעה חמורה.

"קדש לי כל כל בכור" – מסביר הבן איש חי – יקדש האדם את מחשבתו הטובה, הנקראת "בכור" כשם שהבכור הוא ראשית לכל, אף המחשבה היא ראשית לכל דבר (זהר, ויקרא).

על האדם לכלכל את כל דרכיו, ולהכניס בהם מחשבה של מצוה. ולמרות שבאותו דבר יש לו הנאה גשמית ישים מגמתו למצווה הכרוכה בדבר. אם הוא בונה בית – יחשוב שהוא בא לקיים מצות מעקה, ומצות מזוזה וכד'.

ועוד, ידוע שגם אם יהודי לא יכול לקיים את כל הרמ"ח מצוות בפועל, משום שהן נוגעות רק לכהנים לדוג', עדיין יכול הוא לקיימן במחשבה, והקב"ה מצרפן למעשה (קידושין מ). ואם חשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשה מעלה עליו הכתוב כאילו עשה.

נמצא שאם האדם מקדש את מחשבתו כראוי, ויכוון בכל פעולות הגוף "לי" – בעבור כבודי וקיום מצוותי – יהיה במחשבה מספיק כח לפטור אותו מכל מצוה ומצוה של רמ"ח עשה, אם לא יוכל לקיימה במעשה. וזהו שנאמר "פטור" – פטור, ליכל רחם" – אותיות רמ"ח. ודבר זה נוהג אך ורק "בבני ישראל", כי באומות העולם אין המחשבה פועלת כלום לבדה.

ותועלת נוספת גדולה מצד קדושת המחשבה – "באדם ובבהמה – לי הוא". כל הנאה גשמית, גם הנאות חומריות ששורשם בנפש הבהמית של האדם, כולם מזדככים מחמת קדושת המחשבה.

חשוב מאוד לוודא, במיוחד בזמן שאנו מתעסקים בעולם החומרי העכור, בתוך החושך והבוץ הטובעני, שלא שכחנו, ריכונו של עולם – אנחנו החיילים שלך!

אל תעלה בדעתך לנצח את החכם,
כי לא תרבה על חכמתך חכמה.

אורות חיים לרא"ש

צנחנים	תותחנים	גבעתי
אדר התש"ע 9 רונן אליצור 7 חיים ארבל'ך 56 דניאל ברוקס 22 יעקב סוקוליק 8 רע סטלר 7 אליה פרדס 1 ישראל קלקר	אדר התש"ע 38 עזרא כצמן 12 יצחק אמסלם 16 דניאל בוחבוט 6 קובי סבאג 6 אביתר פראנג'י 9 גלעד שוגר	אדר התש"ע 24 כהן אוריאל 16 הלל אלטשולר 1 אביחי אלפסי 6 אבי דל 2 מנחם הומינר 5 גבריאל הוניג 8 מאיר הימן 7 אביחי הרוש 18 רועי ימיני 95 אברהם נימוי 9 מאיר עזרא 2 ישראל פומרנץ 15 אבי קלמנטינובסקי 14 שמואל שיפמילר
רבנות צבאית אדר התשס"ט 29 אסף איטח 28 בן ציון גליקמן	שיריון אדר התש"ע אריה ברין 2 רפאל מילאנו 10 רותם נהיר 1 דוד פרידמן 7 ברוך שינמון	מודיעין אדר התשס"ט אברהם איתן משה בן שמואל
אדר התש"ע 43 אייל אלון 15 ערן הברמן 10 יוסף חלמיש	כפיר אדר התש"ע איתן איצקוביץ'	טבת התש"ע 5 דניאל קייקוב

המודגשים: אלו שביקרו החודש
עדכון אחרון: כ"ט טבת

המעצב בני"ש יוסי שחר

תומכי לחימה ועוז

אב-אלול התשס"ט	צחי כהן
טבת התש"ע	שמואל בקר
אדר התש"ע	אלעד ביבר
רועי גרינברג	יוסי יודבסקי
אלדד זהר	נתן חמילבסקי
אוריאל טהר	בנתנאל לוי (חובש קרבי)
נאור טרי	ליאור פרישמן
תומר ריספולר	יוחאי שריקי

בקרית התורה

הרב אהרן פרידמן שליט"א

שאלה: האם ישנו חיוב לעמוד בשעת קריאת התורה או לא ?

תשובה: בטור או"ח בסימן קמ"ו מובאת תשובת רב שר שלום גאון וזו לשונה (כפי שהובאה בספר המנהיג):

ואמר רב שר שלום גאון כשמוציאים ספר תורה מהארון בין בחול בין בשבת וכשמחזרים אותו עומדין מלפניו ואחר כך יושבין, דאיבעיא לן בקדושין מהו לעמוד מפני ספר תורה, ר' חלקיה ור' סימון ור' אלעזר אמרי מפני לומדיה עומדים, כדכתיב "מפני שיבה תקום", מפניו לא כל שכן. ואותו שעומדים מפניה משעת הוצאה עד שעת חזרה טועין בהאי קרא כדכתיב "ובפתחו עמדו כל העם", ואינו אלא לשון שתיקה כדאיתא בסוטה פרק אלו נאמרין "א"ר חלבו כיון שנפתח ספר תורה אסור לדבר אפי' בדבר הלכה שני ובפתחו עמדו כל העם ואין עמידה אלא שתיקה כדכתיב והוחלתי כי לא ידברו כי עמדו לא ענו עוד".

ומכלל הדברים אנו למדים כך:

יש העומדים בכל קריאת התורה, ומקור מנהגם בפסוקים בנחמיה ח' המתארים את קריאת התורה ביום ראש השנה וכך קרינו שם.

וּפְתַח עֲזָרָא הַסֵּפֶר לְעִינֵי כָל הָעָם כִּי מַעַל כָּל הָעָם הָיָה וּכְפָתְחוּ עֲמָדוֹ כָּל הָעָם: וַיִּבְרְךְ עֲזָרָא אֶת ה' הָאֱלֹהִים הַגָּדוֹל וַיַּעֲנוּ כָּל הָעָם אָמֵן אָמֵן בְּמַעַל דְּיָהִם וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ לַה' אַפְּסֵי אֲרָצָה: וַיִּשְׁוַע וַיִּבְגֵּי וַיִּשְׁרְבְּנָה וַיִּמְנו עֲקוֹב שְׁבָתֵי הַיּוֹדֵה מַעֲשֵׂיהָ קְלִיטָא עֲזָרְיָה יוֹזְבֵד חֲנוּ פְּלֵאָיָה וְהַלְוִיִּם מְבִינִים אֶת הָעָם לְתוֹרָה וְהָעָם עַל עֲמָדָם:

אולם רב שר שלום דוחה מנהגם שהרי העמידה המוזכרת בפסוק הראשון התפרשה בדברי הגמ' כשתיקה ולא כעמידה וכך למדנו בסוטה לט'.

אמר רבא בר רב הונא כיון שנפתח ספר תורה אסור לספר אפילו בדבר הלכה שנאמר וכפתחו עמדו כל העם (נחמיה ח) ואין עמידה אלא שתיקה שנא' והוחלתי כי לא ידברו כי עמדו לא ענו עוד (אייב לב).

ועל כן אין ללמוד מכאן שיש לעמוד בשעת קריאת התורה.

לעומת זאת **המהר"ם מרוטנבורג** נוהג היה לעמוד בשעת קריאת התורה ונראה כי סמך על הפסוקים הללו שיש לעמוד. וכבר כתבו האחרונים להוכיח כשיטתו ממה שנאמר בסוף הענין 'והעם על עמדם' ושם הוא דוחק לפרש בשתיקתם. ועוד יש לומר דאפילו אם תאמר שעמידה דהכא שתיקה היא היינו רק לדעת רבא בר הונא שהובאה בגמ' סוטה הנ"ל, אמנם בסוגיא שם הובאה דעה שניה:

ר' זירא אמר רב חסדא מהכא ואזני כל העם אל ספר התורה (נחמיה ח)

לדעת רב חסדא לומדים מאותה פרשה את איסור הדיבור רק מפסוק אחר:

וַיָּבִיֵא עֲזָרָא הַפְּתוּחַ אֶת הַתּוֹרָה לְפָנֵי הַקֹּהֵל מֵאִישׁ וְעַד אִשָּׁה וְכָל מִבֵּין לְשִׁמְעַ בְּיָוֵם אֶחָד לְחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי: וַיִּקְרָא בּוֹ לְפָנֵי הַרְחֹב אֲשֶׁר לְפָנֵי שַׁעַר הַמַּיִם מִן הָאֹרֶז עַד מִחְצִית הַיּוֹם נֶגֶד הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׂיִם וְהַמְּבִינִים וְאֲזַנֵּי כָל הָעָם אֶל סֵפֶר הַתּוֹרָה:

יתכן כי רב חסדא סבר שלשון 'עמדו' אינה מתפרשת היטיב על לשון שתיקה ולכן למד מפסוק אחר. וכתב בספר 'באר שבע' בחידושו לסוטה דנפקא מינא למעשה בין שתי הדעות: למי שלומד מ'כפתחו עמדו כל העם' אזי מרגע פתיחת הספר אסור הדיבור משא"כ למי שלומד מ'ואזני כל העם' אסור לדבר רק מרגע שמתחילים לקרות ובאמת שכך נראה מלשון הרמב"ם פרק י"ב מהלכות תפילה¹:

כיון שהתחיל הקורא לקרות בתורה אסור ו לספר אפילו בדבר הלכה אלא הכל שומעין ושותקין ומשימין לבם למה שהוא קורא שנאמר ואזני כל העם אל ספר התורה

נמצא שלדעת רב חסדא שנפסקה ברמב"ם יש ללמוד חיוב עמידה מן הפסוקים בעזרא.

והנה **הט"ז** בסימן קמ"ו כתב שלשון 'עמידה' גם לדעת רבא בר הונא אינה יוצאת מידי פשוטה ורק שהעמידה לוותה גם בשתיקה. וזו לשון הט"ז שם ס"ק א':

אני בעניי לא הבנתי דברי רב שר שלום דודאי העמידה היא כפשוטה אלא דאותה העמידה צריכה להיות בשתיקה דאל"כ קשיא מה דאמרין בפ' שבועות העדות בשעת גמר דין צריכים בעלי דינים להיות בעמידה דכתיב ועמדו שני האנשים הכא נמי נימא דא"צ להיות מעומד אלא בשתיקה... ודאי דמ"מ צריכי' העמידה כפשוטה אלא שבשעת העמידה צריך שתיקה וע"כ שפיר נהג מהר"ם בעמידה ואף כי אין בנו כח להכריע ומ"מ נראין דברי מהר"ם נכונים וכן ראוי לנו לנהוג. ושוב מצאתי בתשובה לר' עובדיה ספורני סימן צ' שפסק כן דצריך לעמוד ובשעת אמירת ברכו פשיטא שצריך לעמוד.

ומכל מקום רוב הפוסקים כתבו דאין צריך לעמוד וכן נפסק **בשו"ע** קמ"ו סעיף ג' ונראה טעמם שכל שלא נאמר בפירוש בגמ', שצריך לעמוד, אין בנו כח ללמוד מן הפסוקים ומה שלמדו במפורש למדו.

מסקנה: רוב הפוסקים כתבו שאין צריך לעמוד בשעת הקריאה. אמנם מהר"ם מרוטנבורג כתב לעמוד ודבריו נראים בביאור הסוגיא, אלא שאי אפשר להורות לחומרא נגד רוב ככל הפוסקים והמחמיר תבוא עליו ברכה.

¹ וזה דלא כביאור הגר"א ומגן אברהם בשולחן ערוך סימן קמ"ו סעיף ב'.

הלכות שבת אמירה לנכרי

עיון בהלכות שבת
ר' ניר ישי

ישנם פרטים רבים בדיני אמירה לנכרי בשבת, ויש לעורר שנושא זה פרוץ ביותר ורבו בו המכשולים, בפרט במקומות ציבוריים בתי הארחה ומוסדות, המורים לעצמם היתר לעצמן, לכן נפרט מעט מהדינים הנצרכים בנושא זה.

שבת קכב - נכרי שהדליק את הנר בשבת בשביל ישראל, אסור להשתמש לאורו, אף אם הישראל לא ציוה את הנכרי להדליק.

תוס' - קשה, והרי מהמשנה לעיל (קכא) משמע שאם נכרי בא לכבות דליקה של ישראל מעצמו, אין צריך למונעו, משום שעושה על דעת עצמו, וא"כ מדוע לא אומרים סברא זו גם כשהדליק נר עבור ישראל? **ותירצו** דיש לחלק בין כיבוי דליקה לבין הדלקת נר, בכיבוי, מעשה הנכרי הוא סילוק האש ואין הישראל נהנה הנאה חיובית, על כן אם לא אומר לו, ולא רומז לו לעשות, הדבר מותר, אך בהדלקת הנר, הרי הישראל נהנה מהנר עצמו הנאה חיובית הנמצאת גם אחר הפעולה, ולכן אסור הדבר אף שהנכרי עשה על דעת עצמו.

ככאן לפדנו:

א. נכרי שהדליק אור עבור ישראל במקום חשוך, **אסורים** כל ישראל להנות מאור זה עד מוצ"ש בכדי שיעשו וכן הדיון בכל מלאכה שעשה לצרכו כגון אם הדליק עבורו מזגן או תנור חימום (וכשי"כ שאסור לרמוז לו או לספר לגוי שמאוד קר כאן, ע"מ שידליק המזגן).

ב. לא זו בלבד שאסור להנות ממלאכתו, אלא **צריך למחות** בידו של הנכרי שלא לעשות מלאכה עבורו בכלים של הישראל (ואף בכלים של נכרי אסור. בכלים של ישראל - אסור לומר לגוי לעשות מלאכה אף לצורך עצמו).

ג. נכרי הבא לכבות אור עבור ישראל על מנת שיוכל לישון, א"צ למחות בידו, אך אסור לומר לו או לרמוז לו לכבות אלא יכול לספר לו שאינו יכול לישון והגוי יבין מעצמו צריך לכבות ויכבה.

אמנם ישנם כמה מקרים בהם התירו חז"ל אמירה לנכרי אך אין לדמות אחד לשני וללמוד לדינים נוספים אלא מה שהתירו התירו, ולהלן נמנה כמה מההתרים:

א. מותר לומר לנכרי לעשות מלאכה עבור חולה שאין בו סכנה, לדוגמא חולה הסובל מבעיות בנשימה וצריך להפעיל עבורו מפזר אדים, מותר לומר לגוי להדליק את המכשיר, אף אם החולה לא נמצא בסכנת חיים, אלא שנפל למשכב או שכואב כל גופו ואינו מתפקד כרגיל (קטן נחשב כחשאי"ס ולכן מותר לומר לגוי להדליק תנור חימום בחורף עבורו).

ב. התירו הפוסקים לומר נכרי לעשות מלאכה דרבנן לצורך מצוה או במקום הפסד או צער, ולכן לפי רוב הפוסקים מותר לומר לגוי להרים בשינוי את מפסק החשמל הראשי אם נפל בביתו בליל שבת, דהוי שבות דשבות במקום צער והדבר מותר (ואף אם הנכרי טעה, והדליק שלא בשינוי, מותר להנות ארחות שבת ח"ב ע"מ תצ"ו).¹

¹ ויש להעיר דלדעת הגרי"ש אלישיב שליט"א הדלקת אור בשינוי לא הוי אסור דרבנן מפני שאינו משנה באיכות המלאכה, אך הגר"ש אויערבך השאיר העניין בצ"ע והמנוחת אהבה ח"ב ע"מ ע" לא חילק בזה.

אנטי - שמיות

טל לוי
שיעור ג'

בתחילת ספר שמות אנו פוגשים לראשונה את האנטישמיות של אוה"ע כלפי עם ישראל. על הפס' וייקם מלך חדש על מצרים" אומר **האבן עזרא**: "קם מלך שלא מזרע המלוכה". כלומר, קם מלך חדש אשר השתלט על כס המלוכה והוא מצפה לבסס ולכונן את מלכותו. על מנת להשיג מטרה זו, הוא נוקט בפעולה פשוטה ביותר, גיבוש עמו על ידי תעמולה המושתתת על שנאת זרים.

ניתן לזהות בפרשת שמות אנטישמיות בארבעה שלבים. יש לציין, כי השלבים מוכרים לנו כבר מהאנטישמיות המודרנית וניתן לראות כי האנטישמיות במצרים היא בניין האב של 'שנאת ישראל' לדורותיה:

א. שלב הנימוק האידיאולוגי

"ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו", פרעה אומר לעמו, אנחנו עם אחד ובתוכנו יושב עוד עם מסוכן. המילה "**הנה**" הנאמרת ע"י פרעה היא מילה הנאמרת על ידי כל דמגוג או מניפולטור מתחיל. השימוש במילה זו הוא מעין תכסיס שנועד להצביע על התופעה אותה רוצה הדמגוג להסב את תשומת לבנו אליה. פרעה אומר לקהל מאמיניו: "הנה" אינכם רואים את היהודים הללו, בעלי האף הארוך, לא אני (פרעה) אומר זאת, ראו העובדות בשטח כי עם ישראל רב מאיתנו בכמות ובאיכות ושפטו בעצמכם!".

הרש"ר הירש מחבר לשלב האידיאולוגי את הנימוק הבטחוני, שהוא לא נימוק אמיתי, אלא שלא היה לפרעה נימוק מספק כדי למקד את השנאה כלפי עם ישראל אזי השתמש בנימוק הבטחוני של "פן תקראנה מלחמה..." וכמו מנהיגי אוה"ע במאה ה-20 אשר פעם האשימו את עם ישראל בסוציאליזם ופעם בקפיטליזם והצד השווה שבהם ששנאו את עמ"י מצד היותם עם ישראל ולא מצד טעמים כאלו ואחרים.

ב. שלב המעמדות

"וישימו עליו שרי מסים למען ענותו בסבלותם". שלב המעמדות פירושו לגרום לכך שכל מצרי יבין שהוא מהגזע העליון והוא מעל היהודי, ואילו היהודי יבין שהוא מהגזע השמי הנחות והוא כפוף למצרי. "סוס ורכבו רמה בים", כאשר כל אחד בטוח שהוא הרוכב וחברו הוא הסוס בידוע שיש מעמדות, והיהודי נהפך להיות מוקצה מחמת מיאוס.

ג. שלב העבדות

"ויעבידו מצרים את בני ישראל בפרך". ויעבידו מצרים נאמר, כל מצרי ומצרי נוטל חלק מהשעבוד. אין מצרי אשר יוכל להתחמק באמתלה של "רק מילאתי פקודות", כולם שייכים בשעבוד הנורא והנבזה הזה.

לאחר ג' השלבים, אידיאולוגי-בטחוני, מעמדות והעבדות מגיע הרובד הגרוע ביותר.

שלב הפתרון הסופי בתחילה מוסווה מן העין, מטושטש לחלוטין. נאמר בפרשה: "ויקרא מלך מצרים למילדות העבריות". הוא פועל באופן סמוי ואומר להם "בילדכן את העבריות וראיתן על האבנים אם בן הוא והמתן אותו ואם בת היא וחיה". עם מצרי שלם נסחף אחרי מנהיג רע ואנטישמי, אומה שלמה ההולכת אחריו כמו עדר. ברם, אל מול כל העצמה של האימפריה המצרית עומדות המילדות העבריות ובלו שום היסוס הן נוקטות בצעד של "ותחין את הילדים". אולם גם אז מגיע הפתרון הסופי הגלוי - "ויצו פרעה לכל עמו כל הבן היילוד היאורה תשליכוהו וכל הבת תחיון".

אז מה עושים?

הדרך להלחם באנטישמיות היא לשמר את מה שהיא רוצה להרוס. והדבר שהיא רוצה להרוס זהו האופי, האישיות השם של האדם. אנטישם. לכן, רק שתיים יכולות להלחם נגד המעצמה המצרית, "אשר שם האחת שפרה ושם השנית פועה". יש להם שם, יש להם זהות עצמית. כאשר אנו נלחמים כנגד האנטישמיות אנו נלחמים על השם, על הזהות שלנו.

העם המצרי וכמו כל האנטישמים רואים בבני אדם עדר, מספר סידורי. מסביר המהר"ל רמז לדבר כי המצרים כל כולם סביב המים. גרים על שפת הנילוס, טובעים במים, יש להם זיקה למים. לעומת זאת עם ישראל מתרחק מן המים, קורע את הים, משה נקרא משה כי "מן המים משיתהו", דווקא מן המים. הרמז הוא שמים הם הדבר הכי חומרי בעולם. מים לא יכולים לעמוד, הם תמיד צריכים משהו שיגביל ויתחם אותם. למים אין צורה אלא לפי הכלי בו שמים אותם, דהיינו אין להם אופי עצמי וזהות משל עצמם הם נגררים. מוסיקף המהר"ל ואומר כי לא ניתן לומר מים בלשון יחיד, וכך גם המצרים, חסרי אופי, אין יחיד, היחיד מחוק וחסר אופי לחלוטין, הוא מתקיים בהתאם ללחץ החברתי הסובב אותו. לעומת זאת עם ישראל הוא עם בעל שם, "ואלה שמות בני ישראל".

לסיום ניתן לומר שלא רק מחמת אנטישמיות אנו צריכים לשמור על השם ועל הזהות שלנו. אנו צריכים בכל יום ויום לזכור כי בכל מקום בו אנו נמצאים כל אחד מאיתנו אוצר בתוכו נפש אלוקית, נפש בעלת כחות אדירים. אל לנו להתיימשך אל נוכח טרדות ההווה, עלינו לזכור שאיננו מספר לא במשרד הפנים ואיננו מייצגים את המספר שעל גבי הדסקית.

חיילים יקרים המשיכו לקדש שם שמים ואת שמכם הטוב.

הדברים מבוססים על שיעור ששמעתי בעבר מפי ר"מ בישיבה התיכונית חורב.

כומר רוב התוכחו בנייהם דתו של מי מהם עדיפה.

אמר הכומר: "בוא רואה את ההבדל בינו לבינכם: בית האלוהים שלנו תמיד נקי ומבריק, ואצלכם בית הכנסת מלא אבק ולכלוך. ובעת התפילה אנחנו מתפללים בלחש ובניסוס, ואילו אתם צועקים בקולו קולות. ותראה את ההללויות, שלנו ערוכות בשקט ובסדר למופת, ושלכם אין להן צורה וטעם".

אמר הרב לכומר: "בעניין בית התפילה צדקת. שלכם ססודר יותר, וזאת מסיבה פשוטה: אלוהים שלכם יש לו אשה ולשלו אין, ולכן אין מי שיעקה. זה שאצלכם התפילות שקטות גם כן נכון. האלוהים שלכם צעיר ושמיעתו טובה, מה לעשות שהאלוקים שלנו אכן וחיבים לצעוק לו. ובעניין הללויות, אני חייב לחדות שגם אני אהוב יותר את ההללויות שלכם".

בלי אידאליזם!

דניאל סגרון

שיעור ו'

אברהם יצחק: בוא נלך לפנים אל פנים.
צבי יהודה: אולי נקים דוכן של 'מעייני הישועה'.
אברהם יצחק: על הדרך נקפוז אולי גם להפגנה על המאחזים.
צבי יהודה: "טוב אשר תאחז בזה וגם מזה אל תנח את ידך"...
 (שיח הסדרנים במסדרון)

מרון הרב זצ"ל חינך אותנו לאחריות לכלל ישראל.
 "צריך שתהיה מחשבתו ורצונו, ויסוד רעיונותיו נתונים להכללות לכללות הכל".

(אורות הקודש חיג עמוד קמ"ז).

השאלה היא רק - **מתי?**

מרון הרב שפירא זצוק"ל אמר פעם לתלמידיו: אתם חושבים **שמרון הרצי"ה** עסק בצורכי ציבור מגיל צעיר? לא ולא! אני זוכר אותו, אמר ר' אברום. בצעירותו הוא היה שקוע בגמרא יומם ולילה. בלי הרף. כל יום עד שלוש לפנות בוקר!

אף על פי שוודאי היו דברים חשובים וגדולים לעשות (כן, אפילו אז), וודאי לאישיות כמו הרצי"ה. אך הרב צבי יהודה, אמר ר' אברום, ידע שאם הוא רוצה להשפיע באמת על עם ישראל, הוא חייב להסתגר בתוך תיבת נח. להתעלם זמנית מצורכי הכלל. להיות 'אגואיסט'. כדי להשפיע אחר כך בעוצמות אדירות, עוצמות הבאות מתוך תורה.

המשגיח המיתולוגי של חברון, **הגאון ר' מאיר חדש זצ"ל**, היה אומר שהאדם דומה לגביע. כל הזמן הוא צריך למזוג לעצמו, לחשוב איך הוא מוסיף לעצמו עוד ועוד מיינה של תורה.

אך תמיד הוא צריך לזכור - כל מה שנשפך מיועד לאחרים. אך ורק לאחרים. חכמינו מספרים, שרבן יוחנן בן זכאי ארבעים שנה למד תורה וארבעים שנה לימד. ורבים תמחו, וכי באותם ארבעים שנה ראשונות לא היה את מי ללמד?

אמר **החזון איש**. ודאי שהיה. לא חסר מי ללמד. אך למדנו כאן שכן היא הדרך - ראשית ללמוד, וללמוד הרבה. ורק אח"כ ללמד, רק אח"כ לצאת להשפיע.

החפץ חיים, אמר החזו"א, למד תורה לעצמו עד גיל מבוגר. אבל אח"כ בשנים ספורות הוא 'הפך את העולם'. איך? מכח עשרות השנים שלמד לבד.

מורי ראש הישיבה שליט"א מצטט תדיר את דברי הגאון ר' שמעון שקאפ בהקדמה לשערי יושר. שם הוא מבאר את המשנה באבות "אם אין אני לי מי לי וכשאני לעצמי מה אני".

אדם בתחילת הדרך, אומר ר' שמעון, צריך לדאוג לעצמו. לחשוב רק על עצמו, איך הוא מתפתח ומתגדל בתורה. אך תמיד לזכור. כל המטרה של ההתגדלות היא אך ורק בשביל אחרים. בשביל שאח"כ יוכל ללמד ולהשפיע ביתר שאת ויתר עז.

לכן, מי שבאמת אכפת לו מעם ישראל, מי שבאמת, אבל באמת, רוצה להשפיע, אסור לו להיות אידאליסט גדול מדי. הוא צריך להיות 'אגואיסט', (כביכול). להסתגר בתיבה ורק אח"כ להשפיע. כגודל ההסתגרות גודל ההשפעה.